

OBYTNÉ PROSTREDIE AKO SÚČASŤ ŽIVOTNÝCH PODMIENOK VIDIECKEJ POPULÁCIE NA SLOVENSKU

A. Antošová

ANTOŠOVÁ, M. (Vysoká škola poľnohospodárska, Nitra): *Obytné prostredie ako súčasť životných podmienok vidieckej populácie na Slovensku*. Sociol. Zeměd., 26, 1990 (1) : 53-61.

Proces formovania spôsobu života vidieckej populácie vyplýva najmä z genézy slovenskej, v minulosti prevažne agrárnej dediny a z kvalitatívnych zmien a sociálnych posunov v etape výstavby socializmu. V tomto zmysle pôsobí životné prostredie, najmä jeho obytná zložka, ako jeden z faktorov vyrovnávajúcich životné podmienky vidieckej populácie, aj keď v diferencovanej podobe, najmä v závislosti na veľkosti sídla. Cez pohľad na obytné prostredie vidieckych obcí na Slovensku môžeme usudzovať o úrovni a kvalite bývania ako o jednom z prejavov spôsobu života. Aj keď doteraz pretrvávajú určité diferencie v podmienkach bývania, celkovo sa výrazne zlepšila nielen jeho kvantitatívna, ale aj kvalitatívna stránka, silne determinovaná životným prostredím sídla a jeho postavením v sídelnej štruktúre.

vidiecke obce; obytné prostredie; úroveň bývania; technická vybavenosť sídiel; spôsob života vidieckej populácie

---

Vidiecke životné prostredie v našej krajine tvorilo v predsocialistickom období rámec pre diferencované životné formy, odzrkadľujúce majetkové a sociálne postavenie jednotlivých skupín vidieckej populácie. V socialistických podmienkach sa nesformovali kvalitatívne výraznejšie odlišné formy života rozdielnych sociálnych skupín obyvateľstva a životné prostredie vidieckych obcí možno považovať za významný faktor homogenizácie spôsobu života vidieckej populácie, aj keď v diferencovanej podobe, najmä v závislosti od veľkosti sídla a jeho postavenia v sídelnej štruktúre.

Výsledky mnohých teoretických analýz, výskumov, ako aj vlastné poznatky nás vedú ku konštatovaniu, že i napriek markantným zmenám v živote vidieckej populácie, smerujúcim k vyrovnávaniu životných podmienok v mieste i na dedine, stále pretrvávajú určité kvantitatívne a kvalitatívne odlišnosti, vyplývajúce okrem iného zo životného prostredia a oprávňujúce aj naďalej hovoriť o rozdielnom spôsobe života obyvateľov v meste a na dedine.

Z hľadiska tvorby životných podmienok považujeme za jednu z najvýznamnejších súčastí životného prostredia jeho obytnú zložku, v ktorej človek realizuje meritórnu časť svojich životných činností a potrieb, charakterizujúcich jeho spôsob života.

V uvádzanom príspevku sa pokúsím načrtnúť niektoré otázky, prípadne problémy súvisiace s obytným prostredím vo vidieckych obciach

na Slovensku, ktoré častokrát negatívne zasahujú do života vidieckej populácie. V záujme väčšej názornosti sa nebudem obmedzovať iba na interpretáciu výsledkov za vidiecke obce Slovenska všeobecne, ale uvediem aj niektoré údaje za vidiecke obce okresov Nitra a Levice¹).

VÝSLEDKY VÝSKUMU OBYTNÉHO PROSTREDIA A ÚROVEŇ BÝVANIA

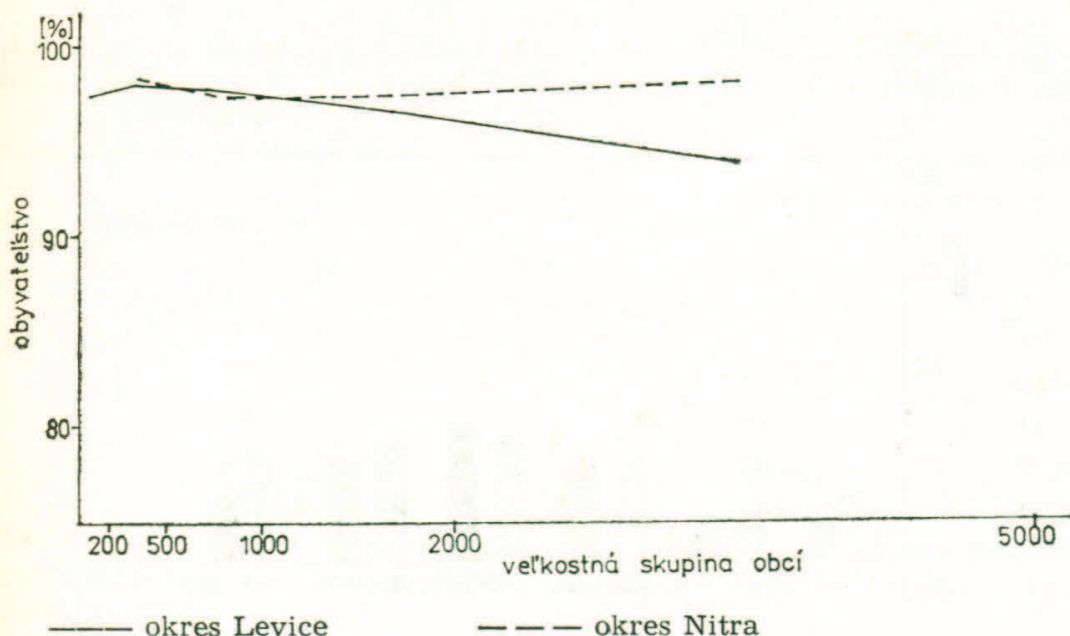
Spôsob bývania a obytné prostredie na dedine bolo v predsociálnom období úzko späté s poľnohospodárstvom, ktoré mu vtláčalo svoju pečať a určovalo jeho špecifiká. Prepojenie bývania s pracovnou činnosťou sa prejavilo vo výstavbe dlhých „gazdovských“ domov, kde obytná časť, prevažne tvorená jednou miestnosťou slúžiacou k práci i odpočinku, bola funkčne spojená s hospodárskou časťou. Prevládajúca jednoduchosť, funkčnosť a praktická stránka v bývaní postupne ustupovala a spôsob bývania sa stal prostriedkom demonštrácie materiálnych podmienok života rodiny.

Významné zmeny vo výstavbe domov a v spôsobe bývania nastali najmä v období kapitalistickej industrializácie a s ňou súvisiaceho prenosu niektorých prvkov mestského spôsobu života, čo sa okrem iného prejavilo aj v bývaní, samozrejme diferencovane podľa sociálnej príslušnosti majiteľa. Majetnejší, ako aj tí, ktorí sa živili prácou v meste, prebrali mestské vzory spôsobu života skôr ako chudobné dedinské vrstvy a obyvatelia závislí na poľnohospodárstve. Urbanizačný proces však podstatnou mierou nezasiahol takto zabehnutý rytmus života dediny, ktorá si naďalej zachovala charakteristické črty a obyvateľstvo svoj spôsob života, odlišný od mestského.

Pri sledovaní vývoja obytného prostredia vo vidieckych obciach v dlhšom časovom období možno konštatovať, že zásadné zmeny v obytnom prostredí nastali až v období socialistickej výstavby krajiny. V dôsledku sociálno-ekonomických zmien v spoločnosti, determinovaných socializujúcou industrializáciou krajiny, kolektivizáciou poľnohospodárstva a jeho prechodom na socialistickú veľkovýrobu, ale aj následnou urbanizáciou dediny, stratili poľnohospodárske usadlosti svoju tradičnú funkčnosť a tým aj opodstatnenosť, čo sa prejavilo v postupnom prebudovaní starých a výstavbou nových domov. Z hľadiska súčasných potrieb, respektíve z hľadiska potrieb pre budúci život dedinského obyvateľstva sa ukazuje, že tento proces nebol vždy vyvážený, prípadne sa urýchlil, neraz aj v rozpore s potrebami spoločnosti.

Bývanie v rodinných domoch vyplývajúce z tradícií a charakteristické najmä pre vidiek, je aj v súčasnosti pre mnohé jeho kladné stránky naďalej príťažlivé a vysoko hodnotené všetkými sociálnymi skupinami, žijúcimi nielen vo vidieckych obciach, ale aj pre mnohých obyvateľov miest (v roku 1980 bývalo 61,3 % populácie Slovenska v rodinných domoch). Skutočnosť, že väčšina vidieckeho obyvateľstva (92,3 %) býva v rodinných domoch potvrdzuje, že vo vidieckych obciach Slovenska je bytový fond sústredený najmä v rodinných domoch, ktoré tvorili v roku 1980 96,9 % z celkového počtu trvale obývaných domov vidieka.

¹) Tu je potrebné uviesť, že s ohľadom na kvantitatívne, ale aj kvalitatívne charakteristiky pre vymedzenie vidieka sme za vidiecke obce považovali obce do 5000 obyvateľov. V práci sme využívali členenie vidieckych obcí podľa veľkostných skupín.

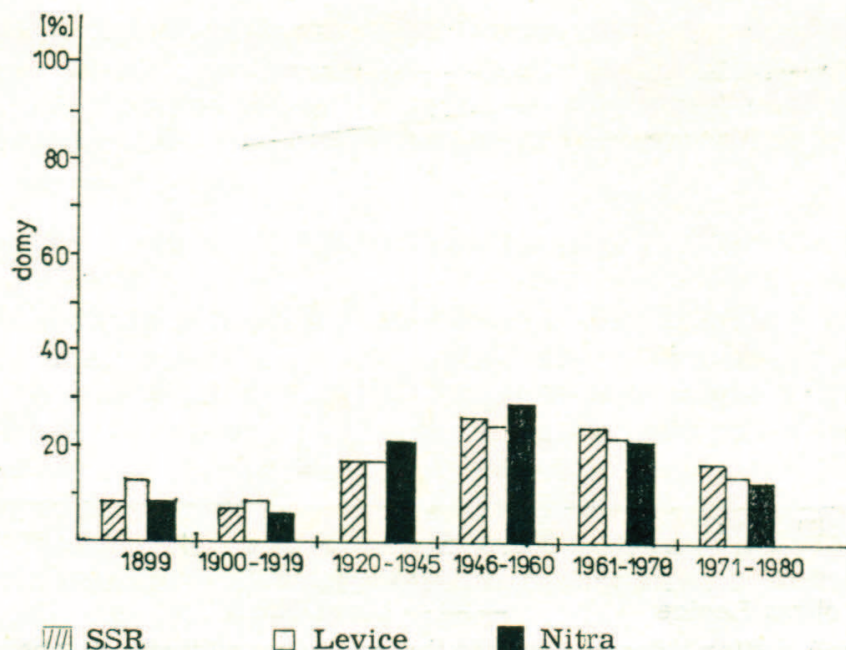
1. Trvale obývané rodinné domy z celkového fondu vo vidieckych obciach v okrese Levice a Nitra v roku 1980 — Permanently settled family houses of the total number of rural communities in the Levice and Nitra districts in 1980

Komparáciou výsledkov v skúmaných lokalitách sme nezistili podstatné rozdiely, dokonca aj v jednotlivých veľkostných skupinách obcí do 999, prípadne až do 1999 obyvateľov, v oboch okresoch je pomerne vyrovnané zastúpenie rodinných domov vo vzťahu k celkovému domovému fondu (obr. 1). Osobitne významnou sa nám javí skutočnosť, že v okrese Levice v skupine obcí od 2000 do 4999 obyvateľov je vysoké zastúpenie bytových (čínžových) domov (7,9 %) v porovnaní s vidieckymi obcami okresu Nitra v tejto veľkostnej skupine (1,5 %), ako aj v porovnaní s celoslovenským priemerom za vidiecke obce (2,5 %).

V posledných rokoch sa výstavba viacbytových a čínžových domov rozšírila aj na vidieku, napriek tomu je naďalej spravidla silne viazaná na priemyslový, prípadne iný podnik v obci (v okrese Levice napr. Pukanec — drevospracujúci priemysel, Pohronský Ruskov — cukrovar a pod.), ktoré majú záujem na výstavbe bytových domov z dôvodu stabilizácie pracovných síl. Z pozorovaní možno usudzovať, že bývanie v bytových domoch má pre väčšinu obyvateľov vidieka, včítane mladých ľudí, iba prechodný charakter, pokiaľ si nezískajú vlastný rodinný dom.

Zabezpečenie výstavby rodinného domu, najčastejšie svojpomocne, prináša so sebou určité negatívne dôsledky, dotýkajúce sa najmä v čase výstavby zníženia životnej úrovne domácností a narušenia štruktúry mimopracovných aktivít, s výrazným úbytkom voľného času. Záujem vidieckych obyvateľov o bývanie v rodinnom dome, napriek týmto i ďalším problémom spojeným s ich výstavbou a prevádzkou, je silne determinovaný jednak pretrvávajúcou tradíciou spojenou s mentalitou roľníkov a ľudí pôvodne z roľníckych rodín, ako v nemalej miere aj funkčnosťou bývania v spojení s prídumovým hospodárstvom.

Zmeny v životnom prostredí vidieckych obcí, ako aj v spôsobe bývania sú spojené s intenzívnou výstavbou nových domov a s rekonštrukciou starého bytového fondu, realizovanou predovšetkým v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch. Výstavba domov bola v tomto období silne ovplyvnená sociálno-ekonomickými zmenami v spoločnosti, v tom okrem iného

2. Trvale obývané domy podľa roku výstavby vo vidieckych obciach SSR v okrese Levice a Nitra v roku 1980 — Permanently settled family houses according to the year of their construction in the rural communities of the Slovak Socialist Republic in the Levice and Nitra districts in 1980

migračnými procesmi a zmenou sociálno-triednej štruktúry dediny, čo sa prejavilo novými urbanizačnými prvkami v obytnom prostredí, najmä so zreteľom na oddeľovanie obytnej časti domu od hospodárskej. Bývalé hospodárske stavby dostali novú funkčnú podobu alebo boli úplne zlikvidované. S výstavbou nových domov (po roku 1945 bolo postavených 69,1 % z celkového domového fondu slovenského vidieka — obr. 2) sa zmenili mnohé nielen kvantitatívne, ale i kvalitatívne ukazovatele úrovne bývania vo vidieckych obciach.

Za pozornosť stojí pohľad na vek domového fondu a podiel bytov v nich. Najvyšší podiel domov postavených do roku 1945 sa nachádza v obciach čo do počtu obyvateľov najmenších, teda z hľadiska koncepcie rozvoja sídelnej štruktúry v obciach neperspektívnych (v okrese Levice v obciach do 199 obyvateľov 80,9 % z celkového domového fondu).

V ďalších veľkostných skupinách obcí tvoria domy postavené v predvojnovom období zhruba viac ako tretinu domov, pričom by sa dalo konštatovať, že vo vidieckych obciach so zvyšujúcim sa počtom obyvateľov sa znižuje podiel starých domov a zvyšuje sa podiel výstavby realizovanej po oslobodení. Tu treba upozorniť na určité diferencie v nami skúmaných lokalitách v skupine obcí od 2000 do 4999 obyvateľov (tab. I) a celoslovenskými údajmi za vidiecke obce, vyplývajúce z už skôr uvádzanej skutočnosti výskytu vysokého zastúpenia bytových domov v tejto skupine obcí v okrese Levice a s tým súvisiacim pomerne vysokým podielom bytov (23,0 %) v týchto domoch.

Vychádzajúc zo skutočností, že domy a byty vo vidieckych obciach Slovenska boli vybudované prevažne v povojnovom období, z toho najmä za posledných dvadsať rokov (42,2 %), by sa dalo usudzovať o ich vysokej kvalitatívnej úrovni, keďže ide o domy nové, zodpovedajúce požiadavkám na moderné bývanie. Napriek tomu vo vidieckych obciach Slovenska je viac ako 60,0 % bytov zaradených do IV. (38,5 %) a III.

I. Podiel bytov v rodinných domoch v roku 1980, vybudovaných do roku 1945 vo vidieckych obciach — Proportion of flats in family houses in 1980 built since 1945 in the rural communities

Veľkostná skupina obcí	Byty v rodinných domoch (%)	
	okres Nitra	okres Levice
do 199	—	80,47
200—499	37,41	37,46
500—999	40,70	38,96
1000—1999	34,25	39,42
2000—4999	34,60	45,24

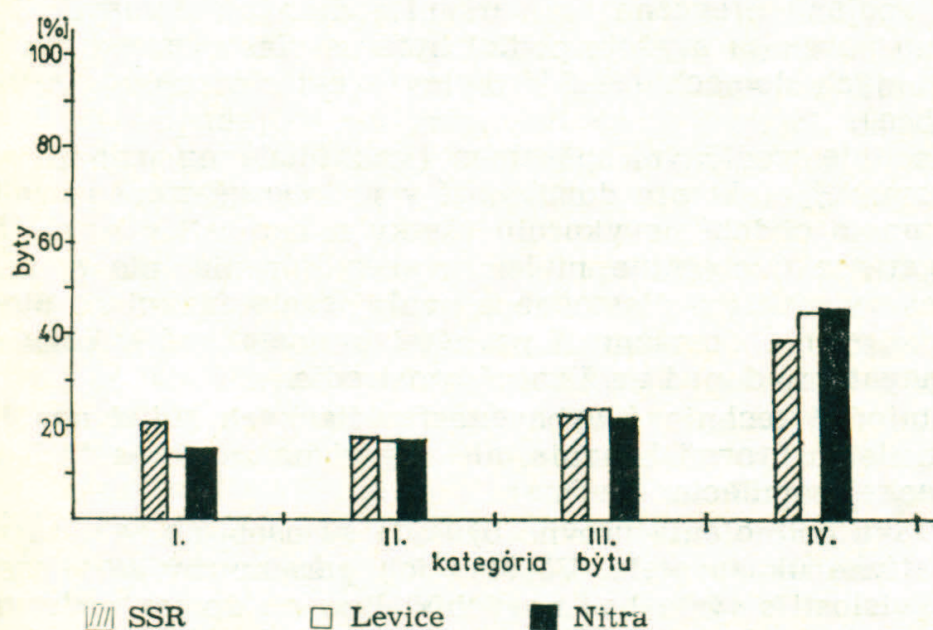
Prameň: Sčítanie ľudu, domov a bytov 1980. Tabuľky za okr. Nitra. Tabuľky za okr. Levice. Bratislava, SŠÚ 1981, s. 820—827.

(22,9 %) kategórie, zatiaľ čo v priemere za Slovensko prevládajú byty I. (46,2 %) a II. (18,8 %) kategórie (obr. 3).

Kvalitatívna úroveň vidieckych bytov súvisí do značnej miery s prevažujúcim bývaním v rodinných domoch a s ich technickou vybavenosťou, priamo nadväzujúcou na technickú vybavenosť sídla. V posledných rokoch bol aj v tomto smere dosiahnutý posun, diferencovane determinovaný spravidla veľkosťou sídla, jeho postavením v sídelnej štruktúre, ale aj vzdialenosťou od mesta.

Základný nedostatok v kvalite vidieckeho bývania v porovnaní s mestským vyplýva zo zaostávania vidieckych sídiel vo vybudovaní technickej infraštruktúry (verejnej kanalizácie, vodovodu, plynifikácie).

Vybavenie bytov vodovodom vo vidieckych obciach Slovenska (71,2 %) je v porovnaní s celoslovenským priemerom (80,8 %) na prvý pohľad relatívne dobré. Pri hlbšej analýze možno zistiť, že vo vidiec-

3. Trvale obývané byty podľa kategórií vo vidieckych obciach SSR v okrese Levice a Nitra v roku 1980 — Permanently settled flats according to their category in the rural communities of the Slovak Socialist Republic in the Levice and Nitra districts

kych obciach je iba jedna tretina bytov (33,7 %) pripojených na verejný vodovod a väčšia časť bytov je vybavená domácim vodovodom (37,5 %), prípadne sú bez vodovodu. Z toho možno usudzovať, že aj z hľadiska zabezpečenia vidieckych obcí zdravotne nezávadnou a hygienickým normám zodpovedajúcou pitnou vodou môžu vzniknúť v týchto lokalitách určité problémy.

Vo vidieckych obciach sledovaných okresov je v porovnaní s celoslovenským priemerom podstatne nižší počet bytov pripojených na verejný vodovod. V okrese Nitra je relatívne najlepšia situácia v tomto smere v obciach do 499 obyvateľov (20,2 % bytov), pričom predpokladáme, že ide najmä o obce nachádzajúce sa v blízkosti miest.

Celkove možno konštatovať, že v okrese Levice je v jednotlivých veľkostných skupinách obcí vyšší podiel bytov s verejným vodovodom, ale i pripojených na kanalizáciu, ako v okrese Nitra. S možnosťou napojenia bytov na vybudovaný vodovod (verejný alebo domáci) a kanalizáciu súvisí vybavenie bytov kúpeľňou (59,2 % bytov vo vidieckych obciach SSR) a splachovacím WC (32,8 %).

Nízka plynofikácia vidieckych obcí a tým aj bytov (v celoslovenskom priemere 3,1 % vidieckych obcí) je priamo závislá na veľkosti obce a jej vzdialenosti od mesta, prípadne od vzdialenosti zdroja plynu.

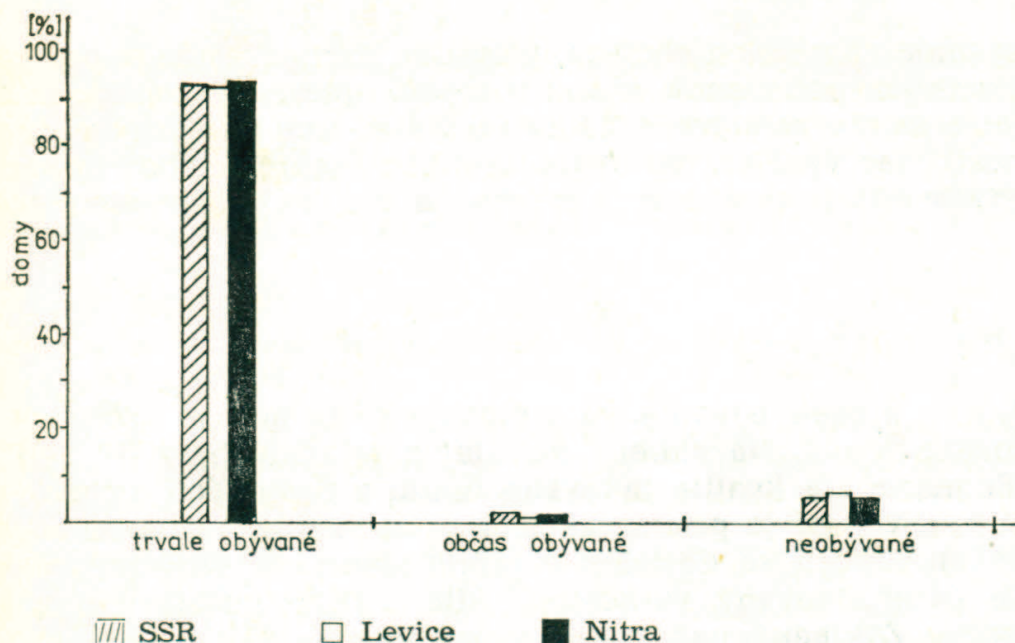
Z uvedených (len niektorých) údajov vidieť, že prevažná väčšina bytov, najmä v rodinných domoch, zaostáva v technickej vybavenosti v porovnaní s bytmi v meste, a to najmä v dôsledku celkového zaostávania technickej infraštruktúry na vidieku, čo sa sekundárne prejavuje aj na kvalite bytu a úrovni bývania.

Nezanedbateľným faktorom v súvislosti s kvalitou bývania vo vidieckych obciach je aj spôsob vykurovania domov a bytov. Vzhľadom na nízku plynofikáciu, prípadne neexistujúce centrálné zdroje vykurovania na vidieku je vykurovanie domácností zabezpečované spaľovaním prevažne pevného (čiastočne tekutého) paliva v rôznych typoch vykurovacích zariadení. Tradičný spôsob vykurovania (kachle, sporák na pevné palivo) je spojený prevažne so staršími rodinnými domami. S veľkostnou skupinou obce sa zvyšuje podiel bytov s vlastným ústredným kúrením v rodinných domoch (64,7 % bytov v celoslovenskom priemere za vidiecke obce).

Vykurovanie tradičným spôsobom (kachľami) na jednej strane prináša ekonomický efekt pre domácnosť v podobe ušetreného paliva tým, že sa v zimnom období nevykurujú všetky miestnosti v byte, na druhej strane negatívne ovplyvňuje nielen kvalitu bývania, ale aj spôsob života. Byt sa využíva iba čiastočne a neplní svoju funkciu v plnej šírke. Spôsob vykurovania domácností pevnými palivami má v konečnom dôsledku aj negatívny dopad na životné prostredie.

Nedostatočná technická vybavenosť vidieckych sídiel na Slovensku ovplyvňuje nielen úroveň bývania, ale negatívne zasahuje aj do spôsobu života vidieckej populácie.

Z hľadiska hodnotenia úrovne bývania sú osobitne zaujímavé vybrané kvantitatívne ukazovatele. Väčšina ich parametrov sa v posledných rokoch v súvislosti s výstavbou nových rodinných domov podstatne zlepšila. Medzi významné skutočnosti patrí napríklad počet obytných miestností a počet ľudí bývajúcich v jednom byte. Vo vidieckych obciach Slovenska prevládajú dvojizbové a trojizbové byty (58,5 %), ktoré sú obý-

4. Ukazovatele obývanosti domov vo vidieckych obciach SSR a v okresoch Levice a Nitra v roku 1980 — Rate of occupation of houses in the rural communities of the Slovak Socialist Republic and in the Levice and Nitra districts in 1980

vané prevažne dvomi, prípadne tromi osobami. Väčší počet osôb v takýchto bytoch je menej častý v porovnaní s údajmi za celé Slovensko.

V posledných rokoch sa rozšírila výstavba viacpodlažných rodinných domov s väčšou obytnou plochou, často funkčne i urbanisticky nevyhovujúcich a viac menej demonštrujúcich prestíž ich majiteľov. Kladnou stránkou, v súvislosti s plošnou výmerou rodinných domov, je aj možnosť získania skladovacích a hospodárskych priestorov, nevyhnutných v spojitosti s pridomovým hospodárstvom, zohrávajúcim v spôsobe života na vidieku významné miesto.

Pre utvorenie komplexnejšieho obrazu o podmienkach bývania vo vidieckych obciach je nevyhnutné ukazovateľ počtu obytných miestností v byte doplniť ďalšími, ako je napríklad obytná plocha bytu, ktorá sa v súvislosti s rekonštrukciou vidieckeho bytového fondu, ale najmä s výstavbou nových domov, oproti minulosti podstatne zvýšila. Priemerná obytná plocha pripadajúca na jeden byt vo vidieckych obciach v roku 1980 (48,5 m²) bola väčšia ako v mestách. Zvlášť dobrá situácia v tomto smere bola napríklad v okrese Levice v obciach do 999 obyvateľov (51,1 m²).

Medzi významné skutočnosti patrí napríklad počet ľudí bývajúcich v jednom byte, ktorý je nižší ako v meste. To súvisí aj s odchodom časti vidieckej populácie, najmä mladých ľudí, do miest. V dôsledku toho je bytový fond vo vidieckych obciach často plne nevyužitý a narastá vakantnosť domov. V sledovanom období bolo z celkového počtu domov vo vidieckych obciach Slovenska trvale neobývaných 5,7 %, pričom tento jav je charakteristický viac pre menšie obce. Najvyšší podiel trvale neobývaných domov bol napríklad v okrese Nitra v skupine obcí od 500 do 999 obyvateľov (8,2 %) a v okrese Levice v obciach do 199 obyvateľov (6,7 %) a v obciach od 200 do 499 (9,1 %) (obr. 4).

Narastajúca vakantnosť domov vo vidieckych obciach priamo súvisí s veľkosťou sídla a nižšou úrovňou technickej a sociálnej vybavenosti obce, z čoho pramení záujem najmä vekovo mladších vidieckych obyva-

teľov o bývanie vo väčších obciach, prípadne mestách, kde je predpoklad lepších životných podmienok, ale aj možnosť uplatnenia ich kvalifikácie. Domnievame sa, že neobývané domy vo vidieckych obciach by sa mohli v budúcnosti viac využívať vo forme druhého (rekreačného) bývania, čo najmä v skúmaných okresoch zatiaľ nie je v dostatočnej miere realizované.

ZÁVER

Kvalita a úroveň bývania vo vidieckych obciach je určovaná kvalitou bytového fondu. Na vidieku naďalej prevládajú byty IV. a III. kategórie. Pomerne zlá kvalita bytového fondu v rodinných domoch a ich technická vybavenosť je priamo závislá od technickej vybavenosti sídla. V posledných rokoch sa dosiahol v tomto smere výrazný pokrok, diferencovane determinovaný veľkosťou sídla a jeho postavením v sídelnej štruktúre. Základný nedostatok v kvalite vidieckeho obytného prostredia v porovnaní s mestským vyplýva zo zaostávania vidieckych sídiel vo vybudovaní technickej infraštruktúry.

Prejavovaná spokojnosť vidieckych obyvateľov s bývaním na vidieku nie je podľa nášho názoru prejavom ich spokojnosti so skutočnou úrovňou obytného prostredia, ale skôr vyjadrením spokojnosti s charakterom bývania (rodinné domy) a s ním súvisiacimi výhodami (prídomové hospodárstvo a pod.). Napriek negatívnym stránkam vyplývajúcim z obytného prostredia vidieckych obcí predpokladáme, že spôsob bývania v rodinných domoch na vidieku bude naďalej príťažlivý najmä pre jeho klady, vysoko hodnotené vidieckymi obyvateľmi.

Spôsob bývania, kvalita a úroveň celého obytného prostredia vidieckych obcí patria k tým životným podmienkam, ktoré spolupôsobia pri utváraní konkrétneho spôsobu života vidieckej populácie.

Literatúra

ANTOŠOVÁ, M.: Životné prostredie v procese utvárania podmienok ďalšieho rozvoja socialistického spôsobu života na vidieku. [Kandidátska dizertácia.] Bratislava, ÚFaS SAV 1987.

Sčítanie ľudu, domov a bytov 1980. Okres Levice. Levice, OOSŠÚ 1982.

Sčítanie ľudu, domov a bytov 1980. Okres Nitra. Nitra, OOSŠÚ 1982.

Sčítanie ľudu, domov a bytov 1980. Slovenská socialistická republika. Bratislava, SŠÚ 1983.

Došlo dňa 27. 6. 1989

АНТОШОВА, М. (Сельскохозяйственный институт, Нитра): Жилищные условия — составная часть условий жизни сельского населения в Словакии. Sociol. Zeměd., 26, 1990 (1) : 53-61.

Процесс формирования способа жизни сельского населения вытекает прежде всего из развития словацкой, в прошлом преимущественно аграрной, деревни, а также качественных изменений и социального процесса в процессе строительства социализма. В данном смысле окружающая среда и, в частности, жилищные условия действуют в качестве одного из факторов, выравнивающих условия жизни сельского населения (дифференцированно, прежде всего в зависимости от размеров населенных пунктов). Посредством оценки жилищных условий в сельских населенных пунктах Словакии можно охарактеризовать и качество бытовых условий

как одного из факторов способа жизни. Несмотря на наличие определенных различий в жилищных условиях, в целом значительно улучшились их количественные и качественные аспекты, в значительной мере детерминированные окружающей средой в сельской местности и ее ролью в структуре сельских населенных пунктов.

сельские населенные пункты; сфера обитания; уровень жилищных условий; техническая оснащенность сел; способ жизни сельского населения

ANTOŠOVÁ, M. (University of Agriculture, Nitra): *Housing environment as a component of conditions of life of rural population in Slovakia*. Sociol. Zeměd., 26, 1990 (1) : 53-61.

A forming process of the way of life of rural population ensures mainly from the genesis of Slovak, mostly agrarian villages in the past and from the qualitative changes and social shifts in the stage of construction of socialism. In this sense a living environment, mainly its housing component, acts as one of the factors equalizing conditions of living of rural population, though in a different from, especially in dependence on the size of the settlement. From the view of housing environment of the rural communities, it can be considered what is the standard of housing as one of the manifestations mode of life. Although some differences in housing conditions still persist, a marked general improvement has been recorded not only in its aspect, strongly determined by living environment of the settlement and by position of the settlement structure.

rural communities; housing environment; standard of living; technical amenities of settlements; mode of living of rural population

ANTOŠOVÁ, M. (Hochschule für Landwirtschaft, Nitra): *Die Wohnumgebung als Bestandteil der Lebensbedingungen der ländlichen Population in der Slowakei*. Sociol. Zeměd., 26, 1990 (1) : 53-61.

Die Herausbildung einer Lebensweise auf dem Lande ergibt sich insbesondere aus der Genesis der slowakischen, in der Vergangenheit vorwiegend agrarischen Umgebung sowie aus qualitativen Veränderungen und sozialen Verschiebungen in der Etappe des sozialistischen Aufbaus. In diesem Sinne wirkt auch die Lebensumwelt, besonders die Wohnbedingungen der ländlichen Population, wenn auch differenziert, in Abhängigkeit von der Größe des Dorfes. Über die Sicht der Wohnumwelt auf den Dörfern der Slowakei können wir über das Niveau und die Qualität urteilen bei den Wohnungen als einer Ausdrucksform der Lebensweise. Wenn zur Zeit auch bestimmte Differenzen vorherrschen bei dem Wohnkomfort, so hat sich dieser insgesamt nicht nur quantitativ verbessert, sondern auch qualitativ. Wobei die stark determiniert wird von den Bedingungen der Siedlung und deren Stellung in der Siedlungsstruktur.

Ländliche Siedlung; Wohnungsumwelt; Wohnkomfort; tech. Ausstattungsgrad; Lebensweise der ländl. Population.

ÚSTAV VĚDECKOTECHNICKÝCH INFORMACÍ
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

ústřední zemědělská a technická knihovna
Slezská 7, 120 56 Praha 2

Adresa autorky:

Ing. Margita Antošová, CSc., Vysoká škola poľnohospodárska, Leninova trieda
13, 949 01 Nitra
